український католицький часопис

МІСІОНАР

Рік заснування 1897 *№ 7 (57)* * *липень 1997*

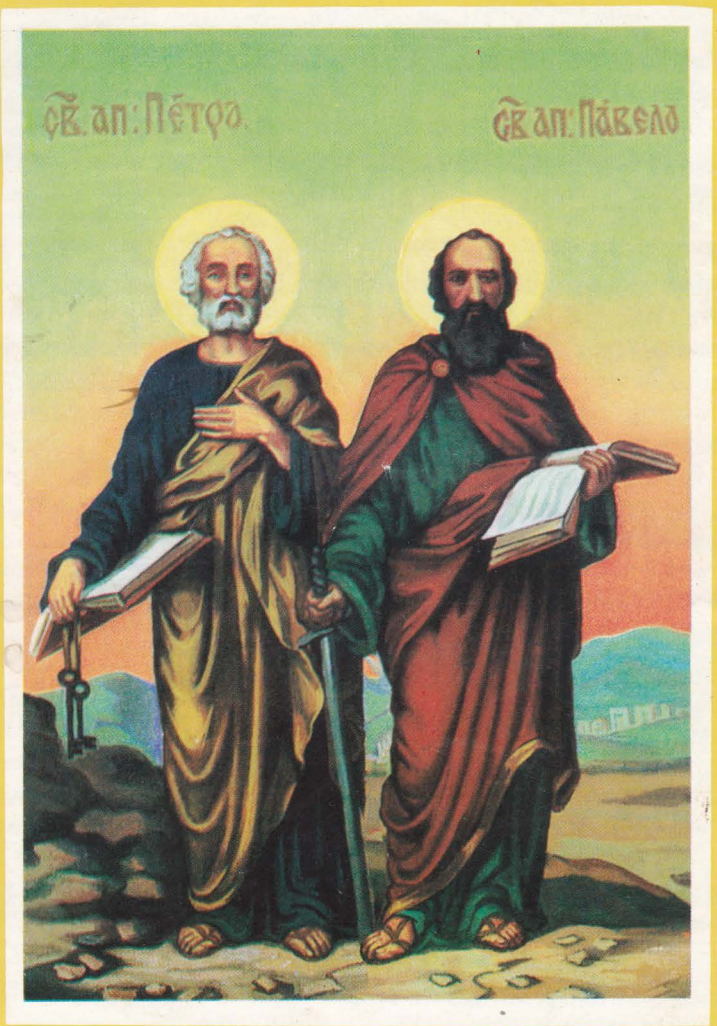

МІСІОНАР
ПРЕСВЯТОГО ІСУСОВОГО СЕРЦЯ

Український католицький часопис

Заснований у 1897 році
Засновники - Отці Василіяни

Реєстраційне свідоцтво ЛВ-№122

Головний редактор
о. Василь Зінько, ЧСВВ

Редакційна колегія:
о. Дам'ян Богун, ЧСВВ,
о. Іван Новак, ЧСВВ,
о.Йосафат Воротняк, ЧСВВ

Літературне редагування та коректура Ігоря Скленара

Комп'ютерна верстка Ольги Кузьмич

Адреса редакції:
м. Львів, 290019,
вул. Б. Хмельницького, 36,
Святоонуфріївський монастир ОО. Василіян
тел. 72-46-94

Підписано до друку 27.06.97 р. Формат 70x100 1/16. Друк офсетний. Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. фарбо-відб. 5,7. Обл.-вид. арк. 5,0. Тираж 3000 прим. Зам. 3 2

Ціна договірна

Віддруковано з готових діапозитивів у Жовківській книжковій друкарні видавництва Отців Василіян «Місіонер».
292310, Львівська обл.,
м. Жовква, вул. Василіянська, 8

© Журнал "Місіонар", 1997.

ЗМІСТ

о. Василь Зінько, ЧСВВ
Об'єктивна та суб'єктивна релігія 1
Привітання з Риму 3
Намір Апостольства молитви на липень 4
Намір Апостольства молитви на серпень 6
о. Матей Гаврилів, ЧСВВ
Марія - зразок нової євангелізації 7
о. Мелетій Батіг, ЧСВВ
Молились за Україну 10
о. Павло Мадяр, ЧСВВ
Унія і Україна 12
Ольга Крак
Місіонарі з Бразилії 15
о. Ярослав Кінаш: "Ми храм збудували з чистою совістю і з чистого каменю"... 17
о. Василь Зінько, ЧСВВ
Святий Василій Великий і сповідь 20
Ольга Крак
З вірою і молитвою 22
Облечини і перші святі обіти 24
Ювілей Преосвященного Софрона Дмитерка, ЧСВВ 25
Свідки Христові 26
о. Павло Мадяр, ЧСВВ
Отець Петро Орос 27
Святий Юда Тадей оберіг від повені .. 30
Петрусь (оповідання) 31

На обкладинці: **Святі апостоли Петро і Павло**

● Передруки і переклади дозволені за поданням джерела.
● Редакція зберігає за собою право виправляти мову і скорочувати надіслані матеріали.

ВІД РЕДАКЦІЇ:

ОБ'ЄКТИВНА ТА СУБ'ЄКТИВНА РЕЛІГІЯ

Релігієзнавці поділяють релігії на такі групи - *монотеїстичні і політеїстичні*, тобто, чи дана віра проповідує почитання одного Бога (від грецького слова монос - один, єдиний), чи багато божків (від грецького слова полі - багато).

Ще науковці поділяють релігії світу на *теоцентричні та космоцентричні.* Перші - це такі, що беруть за основу визнання Бога (від грецького слова Теос - Бог); другі намагаються зосередитися на світових явищах, бо космос по-грецьки - світ чи краса.

З п'яти головних релігій світу (індуїзм, буддизм, іслам, юдаїзм і християнство) дві перші є політеїстичними, на вищу силу загалом не звертають уваги, хіба для простих людей це проповідують, а три наступні є однобожницькими та теоцентричними.

Також існує інший поділ, що його визначають релігієзнавці - це *об'єктивні та суб'єктивні вірування.*

До *об'єктивних* належать ті, що визнають вищу істоту й намагаються достосувати своє життя і вірування до її вимог. *Суб'єктивні* - це такі, що самі собі укладають формули віри і живуть після їхнього напрямку. Коли проаналізувати п'ять головних релігій світу, то переважають суб'єктивні. Це *індуїзм, буддизм та іслам.* Вони не можуть похвалитися якимось певним об'явленням ззовні, хоч на це неодноразово посилаються. Однак їхні твердження не мають чільних доказів та аргументів.

До *об'єктивних* релігій зараховують тільки дві - це *юдаїзм та християнство.* Та, на жаль, навіть і у цих двох релігіях закрадається суб'єктивізм і нераз спотворює суть даної релігії. Знаємо, що юдаїзм зіпсували секти книжників, фарисеїв і садукеїв. Останні навіть не визнавали воскресіння. Попередні ж вважали передання старших вищим від Божого об'явлення.

На жаль, навіть християнська віра, об'явлена самим нашим Господом Ісусом Христом з часом суб'єктивізувалася, настали поділи і виникли невластиві вірування, секти. Суб'єктивізм закрадався до Церкви ще з апостольських часів, як от гноза та її визнавці - гностики. Вони намагалися тайни - містерії віри збагнути людським розумом без Божого світла. Потім настає цілий ряд єресей: аріани, македоніани, несторіанці, монотеліти та ін.

Дуже трагічним був східний поділ 1054 року. Ні Христос, ні апостоли не установлювали ні патріархів, ні якихось інших церков.

Навіть кардинали не є Божої установи. Головою Церкви є св. Петро і його законні послідовники. Та що ж, церковні суб'єктивісти, погордивши волею і виразними словами Господа Ісуса, проголосили свою церкву повноправною, а Петрову відкинули і від неї відступили. Отак "славіє" і його союзники стали чисто суб'єктивною релігією, з якою ні Бог, ні тверезо мислячі й направду віруючі люди не рахуються. Отакої то слави наробили собі візантійські суб'єктивісти.

У 16 столітті, точніше 1517 року, суб'єктивізувався чернець-августинець і екзегет Мартин Лютер. Він теж почав формулювати своє віровизнання самовільними і непевними правилами. Себе проголосив антипапістом, не питаючись нікого і погордивши словами самого Господа Ісуса Христа, та й кинув між неосвічений ні вірою, ні Святим Духом народ такий клич: "Тільки Христос, тільки віра, тільки ласка і лише Біблія". Усі ті голослівні та суб'єктивні твердження фронтально противляться Божому об'явленню, яке востаннє заговорило через свого Сина, що став з Пресвятої Богородиці чоловіком і нашим Спасителем, найвищим і єдиним Учителем. Коли б був "тільки Христос", то чому ж би він обирав для себе апостолів, і серед них одного ще й скелею Церкви назвав? Сама тільки віра неможлива, бо і Христос каже, і апостол Яків пише, що віра без діл - мертва. Сама ласка Богом не дається без нашої співпраці. Сектанти заперечують Лютерові слова чи маячіння, і прагнуть інших переконати, що вони мають рацію, а інші - в блуді. Біблія, одними на власний манер пояснювана, не є правилом віри. Про це пише наприкінці свого Євангелія св. Іван. Христос не казав: читайте, але навчайте, і віра зі слухання. Св. Павло перестерігає, щоб і ангела не слухати, коли б щось поза Євангелією говорив.

Отож, бачимо, що навіть найістинніша християнська релігія суб'єктивізувалася лукавими людьми і втрачала свою автентичність. Така релігія нічого не вартує в очах Господніх, й навіть нашого сумління.

о. Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ

ЩИРА ПОДЯКА

Вселаскавий Господь Бог, Пресвята Богородиця Діва Марія і мої заступники перед ними дозволили мені дочекатися 50-літнього ювілею священства. З цієї нагоди прихильні і люблячі особи старалися вшанувати цей ювілей, зокрема Генеральна Курія ЧСВВ під проводом Всесвітлішого Протоархимандрита о. Діонісія Ляховича, Впр. о. Протоігумена Віктора Батога, ЧСВВ, мого добродія о. Петра Бальцара, інших отців і братів Чину, духовенства та чернецтва, мирян, у Львові та із-за його меж. Хай Господь винагородить, а Пресвята огорне своїм святим омофором усіх Вас.

Зі щирою молитвою о. Василь Зінько, ЧСВВ

Наш невтомний редактор впр. о. Василь Зінько, ЧСВВ, дочекався 50-ліття священичого служіння. У минулому номері редакція "Місіонаря" вже привітала ювіляра. На його адресу надійшло вітання з Риму від Генеральної курії отців Василіян, яке публікуємо нижче.

Впр. о. Василь В. Зінько, ЧСВВ
Монастир Св. Онуфрія
ЛЬВІВ - УКРАЇНА

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

ВИСОКОПРЕПОДОБНИЙ І ДОРОГИЙ ОТЧЕ ВАСИЛІЮ,

ВІТАЄМО ВАС І РАДІЄМО РАЗОМ ІЗ ВАМИ З ПРИВОДУ ВАШОГО ЮВІЛЕЮ 50-ЛІТТЯ СВЯЩЕНСТВА! ЛУЧИМОСЬ З ВАМИ В МОЛИТВІ ПОДЯКИ ЗА ВСІ ДОБРОДІЙСТВА І ЛАСКИ, ЩО ГОСПОДЬ ВАМ УЧИНИВ. ДЯКУЄМО ГОСПОДЕВІ З УСІМА СПІВБРАТАМИ ВАСИЛІЯНАМИ ЗА ВСЕ, ЩО ВІН ЧЕРЕЗ ВАШІ ДАРУВАННЯ УЧИНИВ І ЧИНИТЬ ДЛЯ НАШОЇ ЧЕРНЕЧОЇ СПІЛЬНОТИ. ДЯКУЄМО З УСІЄЮ ЦЕРКВОЮ ХРИСТОВОЮ ЗА ВСЕ, ЩО З ВОЛІ ВСЕВИШНЬОГО, ВИ ЗДІЙСНИЛИ НА БЛАГО ВІРУЮЧИХ.

З НАГОДИ ВАШОГО ЮВІЛЕЮ 50-ЛІТТЯ СВЯЩЕНСТВА СЕРДЕЧНО БАЖАЄМО ВАМ УСЬОГО НАЙКРАЩОГО, ЗОКРЕМА ЩЕДРИХ ЛАСК ВІД ГОСПОДА. НЕХАЙ НАШ СПАСИТЕЛЬ І ДОБРИЙ ПАСТИР ХРИСТОС ГОСПОДЬ ЩЕДРО БЛАГОСЛОВИТЬ ВАШІ ТРУДИ І ПРАЦЮ ДЛЯ ДОБРА НАШОГО ЧИНУ І ВСІЄЇ ЦЕРКВИ.

БАЖАЄМО ВАМ ЩАСТЯ, ЗДОРОВ'Я І УСПІХІВ
НА МНОГІ І БЛАГІ ЛІТА!

Ваші брати у Христі, Отці Генеральної Курії ЧСВВ,

о. Теодор Галицький, ЧСВВ
о. Василь Ковбич, ЧСВВ
о. Порфирій Підручний, ЧСВВ
о. Лев [illegible] ЧСВВ
о. Йосиф [illegible] ЧСВВ

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

Оце Серце, що так дуже полюбило людей...

О, Божественне Серце Ісуса! У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії всі свої молитви, справи, слова, думки й терпіння нинішнього дня у винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників та у всіх намірах Апостольства Молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішній день.

Пресвяте Серце Ісуса і Марії, спомагайте св. Церкву та Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, Заступники України, моліть Бога за нас!

НАМІР АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЛИПЕНЬ:

Загальний: ЩОБ ЦЕРКВА ПРОПОВІДУВАЛА ЦИВІЛІЗАЦІЮ ЛЮБОВІ І ЖИТТЯ ДЛЯ СВІТУ, ЩО ЗАРАЖЕНИЙ КУЛЬТУРОЮ НАСИЛЬСТВА І СМЕРТІ (Поблагословлене Святішим Отцем).

Найперше пояснимо слова, що складають цей намір. Спершу слово "цивілізація": воно походить з французької мови, а корінь слова - латинський (цівіліс - громадський, державний). Цивілізація - це ступінь громадського розвитку та матеріальної культури, який осягнено завдяки суспільно-економічному розвиткові. Ціллю Церкви є ширити і пропагувати розвій любові до ближнього, до Бога, передусім до вартостей життя. Церковна цивілізація - це щось набагато вище! Слово "культура" походить з латинської мови,

означає освіта, розвиток. У нашому намірі вона має негативний відтінок, тобто як плекання та формування сили батога і смерті. У позитивному значенні культура - це плекання чесноти та любові до інших, розвитку людини під кожним оглядом для блага й добра.

Церква проповідує від самого початку любов та примирення не лише між своїми членами, але й між людьми інших релігій. Перші християни взаємною любов'ю поган залучали до себе і робили їх християнами, а часто останні були й мучениками за віру. У нашій добі Церква старається допомогти знедоленим, гнаним і скривдженим та чинити їм добро.

Церква також постійно стоїть на захисті людського життя, щоб його не лише не позбавляти (головно ще ненароджених), але й створювати народженим необхідні умови для праці та повноцінного існування.

У світі через засоби масової інформації (преса, радіо і телебачення) майже постійно демонструють насильство, злочини. Про це можна переконатися щовечора, поглянувши, скажімо, на телевізійний екран.

Наші вірні повинні засвідчити, що вони люблять життя і дають його радо іншим. Маємо старатися обороняти тих, яких кривдять та поневолюють. От обізватися щодо терору тих, що їм знову до вподоби чуже, і вони не з одним народом хочуть так вчинити, як у Боснії та Чечні...

Місійний: ЩОБ НАРОДИ АЗІЇ БУЛИ ВІДКРИТИМИ ДЛЯ ХРИСТОВОГО СВІТЛА І ЛЮБОВІ, ТА ПІЗНАВАЛИ У ЄВАНГЕЛІЇ ПОВНОТУ ВАРТОСТЕЙ, ЯКІ ЗНАХОДЯТЬСЯ У ЇХНІЙ КУЛЬТУРІ ТА РЕЛІГІЇ.

Намір поданий у екуменічному дусі. Тут вказується, щоб у своїй власній релігії шукати вартостей добра. Це правда, що кожна релігія має щось доброго, а це добре треба тільки доповнити. Один чоловік, нез'єднений, говорив зі священиком. І каже таке: "Як я можу лишити свою славну віру і стати католиком?" А священик йому дуже мудро відповів: "Ні, усе що є добре у славній релігії, потрібно зберегти, а, приступивши до унії, ці добра ще розбудуєте та помножите. Ви зробите вашу віру повноцінною". І православний визнав думку священика правильною.

Місцевий: ЗА ЩИРЕ ПОЧИТАННЯ УКРАЇНСЬКИХ СВЯТИХ.

Місяць липень слушно називають місяцем українських святих, бо у цю пору почитаємо св. Антонія Печерського, княгиню св. Ольгу, князя св. Володимира Великого, мучеників - братів Бориса і Гліба. Йдеться в намірі про щире почитання. Ми під цим оглядом досить дивні. Часто почитаємо чужих святих, і навіть досить щиро, бо у нас є така вада - чуже хвалити, а своє принижувати. Тому візьмімося щиро наших праведників вшанувати. Вони теж мають у Бога силу, можуть та хочуть нам допомогти.

Навіщо йти далеко, коли у себе маємо великих Божих слуг і заступників перед Богом. Вони, так скажімо, мають особливий обов'язок нам помагати. Вважаємо, що цьогорічний намір у багатьох з нас оживить щире почитання українських святих та й плекатиме ревність щодо проголошення нових святих, а їх маємо достатньо. Це Митрополит Андрей Шептицький, єпископи Григорій Хомишин, Миколай Чарнецький, Павло Гойдич, ряд монахів, монахинь і мирян.

Покровителі на липень - святі Ольга і Володимир (28.07)

Про них повинен знати не лише кожен вірний, але кожна наша дитина. Варто іменувати цими святими наших дітей, уникаючи таких імен, яких немає у жодному календарі та немає між угодниками Божими у небі.

НАМІР АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА СЕРПЕНЬ:

Загальний: ЩОБ ЦЕРКВА СВОЇМИ РІЗНОМАНІТНИМИ ХАРИЗМАМИ І ОБДАРУВАННЯМИ МОГЛА КРАЩЕ ПРОЯВЛЯТИ ЄДНІСТЬ У ДУСІ.

Місійний: ЩОБ ПІДГОТОВКА ДО ТРЕТЬОГО ТИСЯЧОЛІТТЯ ПОНОВИЛА У ЦЕРКВІ РЕВНІСТЬ У ПРОПОВІДУВАННІ ІСУСА ХРИСТА, ЄДИНОГО СПАСИТЕЛЯ ЛЮДИНИ.

Місцевий: ЩОБ УКРАЇНСЬКА МОЛОДЬ ЙШЛА СЛІДАМИ МАРІЇ.

Покровитель на серпень - св. пророк Ілля (2.08)

о. Матей ГАВРИЛІВ, ЧСВВ

МАРІЯ - ЗРАЗОК НОВОЇ ЄВАНГЕЛІЗАЦІЇ

(Закінчення. Початок у № 5, 6 за 1997 р.)

В. МІСІЯ БОГОРОДИЦІ СЕРЕД НАРОДІВ СВІТУ

1. МІСІЯ В УКРАЇНІ

Кожен християнський народ може похвалитися багатющими скарбами своєї націо-льної культури, серед котрих немале місце займають богородичні місця та ікони, як вияв особливішого марійського культу. Наш український народ, незважаючи на несприятливі історично-політичні обставини, не є у цьому відношенні на останньому місці. Можемо сміливо сказати, що Христа в Україну принесла його Мати.

У літописі "Повьсть временных льть", як теж у грецьких хроніках із другої половини IX ст., описано похід київського князя Аскольда на Царгород і облогу цього міста (18.06.860). Патріарх Константинопільський дав розпорядження правити всенародні молитви до Пресвятої Богородиці, а відтак взяв омофор із Влахернського храму й процесійно пішов на берег моря. Там при побожних співах занурював його у воду. Чи було це співпадіння, чи чудо? Щоб там не говорити, сталося так, що багато човнів руського війська затонуло і київський князь дещо згодом змушений був прислати своїх послів до Царгороду з проханням призначити на Русь місіонерів, які й охрестили князя, його родину і людей. Це за літописом Нестора могло б бути 861 - 862 рр.

Рівноапостольний князь Володимир збудував у Києві храм на честь Пречистої Діви Марії і так молився: "Господи Боже... глянь на церкву, що я, недостойний Твій слуга, збудував в ім'я породившої

Тебе Матері і Приснодіви Богородиці. І хто помолиться в цій церкві, вислухай його молитви за молитвами Пресвятої Богородиці".

Літописець під 1037 роком так пише про Володимирового сина, князя Ярослава Мудрого: "Ярослав збудував великий город і в цьому городі є Золоті Ворота; він збудував церкву св. Софії, митрополію, і потім церкву Благовіщення над Золотими Воротами".

У зв'язку з частими наїздами чужинців і постійною руйнацією національного та релігійного життя в Україні не йшлося вже про поширення християнської віри серед інших племен, на інших територіях, але про захист здобутих цінностей. Саме тому культ Пречистої Діви Марії набирає відтінку її Покрови, тобто захисту та визволення. Про це свідчать збудовані храми, ікони, поезія та народні богородичні пісні.

2. ЗНАКИ І ПЕРСПЕКТИВИ В КОНТЕКСТІ УКЦ

Ми живемо в "останніх часах", не так, звичайно, що мав би негайно прийти кінець світу, але в сенсі повноти часів або останнього періоду історії, що вже розпочався. Ми не знаємо, коли прийде останній день, Великий День. Ми живемо, буквально, у міжчасі, коли історія є обернена, і Останній День проектує своє світло на нашу сьогочасну темряву, визначаючи сенс поступу нашої епохи. За католицькою богословією "історія" не є сприйнятливою для розуму (intelligibile) без есхатологічного напруження. Мусимо знати, куди прямуємо.

II Ватиканський Собор серед іншого є цікавий тим, що ужив вислів "знак часів" (signum temporum), і то один раз дуже виразно у зв'язку з особою Пречистої Діви Марії у догматичній Конституції про Церкву.

"Мати Ісуса, як, прославлена вже є тілом і душею в небі, є взором та початком вдосконалення Церкви в будучому житті, так і на цій землі, доки не прийде день Господній (пор. 1 Пет. 3, 10), присвічуючи Народові Божому на його шляху, як знам'я певної надії та потіхи".

Отож, вдивляючись пильно у це "знам'я надії й потіхи" і, розглядаючи ретроспективно недавнє буття нашої Церкви, можемо зауважити деякі яскраві знаки, що кличуть нас до призадуми і навіть чинної та розважливої участі. Дозволю собі звернути увагу на факти, що їх по-різному можна тлумачити, але ніяк не можна заперечити.

1. Чорнобильська катастрофа (1986) і події довкола Грушева (1987);

2. Проголошення 1987 року Роком Марії;

3. Падіння диктаторських комуністичних режимів якраз в ювілейному році 1000-ліття Хрищення Русі-України.

ЧОРНОБИЛЬ - це, як вважають, сповнення пророцтва з книги Одкровення:

"І третій Ангел засурмив, і впала з неба зоря велика, що палала, як смолоскип, і впала на третину річок і на джерела вод. Ім'я зорі мовиться — "полин"; і стала третина вод полином, і багато людей померло від вод, бо прогіркли".

Найцікавішим тут є слово "полин", по-грецьки - абсінтос, по-латинськи - Absinthium, що перекладається по-українськи, як "чорнобиль", "чорнобильник" (гірка трава - полин). 26 квітня 1986 року на АЕС, у місті, що називається Чорнобиль (!!!) сталася аварія, яка призвела до викидів радіації у повітря та спричинила і продовжує спричинювати хвороби, сіє смерть серед зараженого населення. Ось що пишуть сестри Згромадження Пресвятої Родини про побачене у селищі Поліське Київської області. "Перебуваючи два дні серед поліщуків, відвідуючи дитячі садочки, дитячу лікарню, ми були приголомшені величезним горем, що спало на цих призабутих і неначе б нікому непотрібних людей, нащадків славного народу Кия, Щека і Хорива. Ми бачили сльози на очах нещасних матерів, ми чули з дитячих уст страшне слово "РАДІАЦІЯ", яка відбирає їм, маленьким і невинним, навіть таку радість, як побавитись у пісочку. За тиждень до траурного дня 26 квітня у селищі Поліське померла від лейкозу маленька Іринка, Субота. Багатьох дітей очікує така сама доля".

У приватних розмовах люди, що живуть близько зони, часто просять: "Ми хочемо знати більше про Бога, ми хочемо чути слова християнської потіхи, ми хотіли б по-християнськи приготовитись до неминучої повільної смерті, що невмолимо і передчасно наближається до нас".

Пресвята Богородиця, котра рік пізніше мала з'явитись у Грушеві саме 26 квітня 1987 року, неначе б нагадує не бути байдужими до Її найбільш потребуючих і опущених дітей, що хочуть почути голос Божого Євангелія. Вона хоче принести їм Свого Сина, щоб і вони отримали спокій душі навіть у таких важких для них випробуваннях, коли заглядає у вічі тривога і страх, коли довкола самотність і безвихідь. Вона і це пережила... Чорнобильська Мадонна з ікони малярки Дохват зажурливим і запитальним поглядом дивиться на кожного з нас. На діадемі Пречистої Діви Марії видніє відблиск чорнобильської зірки "Полин", як знаку надії і потіхи, перестороги і заклику...

МОЛИЛИСЬ ЗА УКРАЇНУ

З нагоди першої річниці прийняття Конституції України

Мені запам'ятався надовго вислів нашого вже літнього отця Василіянина N. Одного разу ми з ним розмовляли на різні теми. Тоді я ще не належав до Василіянського Чину. Після довгої розмови він по-батьківськи сказав мені:

- Якщо ти, сину, хочеш щось зробити доброго для свого народу, для своєї України, то найкраще зможеш це виконати у Василіянському Чині. Василіяни завжди були тісно пов'язані з українською нацією, ділили її долю й недолю, несли тягар Української Церкви, даючи найцінніше свідчення Христової правди.

І тут він навів мені багато прикладів, починаючи від святих Теодозія і Антонія Печерських до мучеників за святу віру теперішніх часів.

- А нині, продовжував отець, - як ніколи потрібно *відроджувати релігійне і культурне життя нашого народу, запевнити його майбуття.* Багато праці треба буде вкласти для виховання української молоді, дітей, а старшим потрібен добрий провід у душпастирській праці. Але для того, щоб працювати для освячення інших людей, перш за все треба самому освятитись та жертвуватись Богові.

Ці думки назавжди залишились у моєму серці і є немовби тим пророчим надхненням, без якого неможливо би було працювати на духовній ниві.

В червні 1996 року під час реколекцій, які проводив о. Василь Зінько, ЧСВВ відбулась надзвичайна подія для України. Саме тоді в українському парламенті йшло обговорення проекту Конституції України. Вістки доходили дуже невтішні. Ворожі сили робили все можливе, щоби Україна не мала Основного Закону. Тривожний стан охоплював нас, бо ми не знали, яким шляхом піде Україна: шляхом миру і незалежності, чи шляхом конфронтації і втрати незалежності. А серце підказувало, що нам потрібно *молитись* до самого Господа Бога, який є паном і керманичем усіх народів.

Вранці, 27 червня, в четвер отці з братами відспівали Утреню. А після Утрені найстарший віком о. Єронім Кокоцький зворушливо промовив до всіх:

- Преподобні отці і брати, сумні і тривожні вістки доходять з Києва. Сьогодні повинні депутати на засіданні Верховної Ради приймати Конституцію України. Серед депутатів є багато противників як Конституції, так і самої України. Вся надія на Господа Бога. Тому добре буде, якщо ми, всі отці, сьогодні відправимо Службу Божу в інтенції, за успішне прийняття Верховною Радою Конституції України, а

брати нехай жертвують Службу Божу і Святе Причастя у цьому намірі.

Всі учасники реколекцій були свідомі даного наміру і готувались до Святої Літургії.

Почалась Служба Божа. Більше як десять священиків стояли навколо престола, на якому Ісус Христос під видом хліба і вина буде приносити себе самого, у безкровний спосіб, у жертву Небесному Отцеві за людські гріхи. Брати-монахи стояли перед престолом, а за ними парафіяни, які прийшли на Службу Божу. Відбувається велика жертва Святої Літургії, де Христос в особливий спосіб жертвується від нас і за нас.

Священики, брати і вірні під час Святої Літургії просили у Бога просвічення для наших парламентаріїв. І як потім нам стало відомо, цей день, а також і ніч плідної праці народних обранців *увійшли в історію Української держави.*

Реколекції продовжувалися плідно цілий день. Перед Вечірнею відправили молебень до Пресвятого Серця Ісусового у цьому ж намірі, в якому відправлялась Служба Божа вранці. У зв'язку з тим, що священикам потрібно бути у неділю на своїх парафіях в різних регіонах України, реколекції закінчувались у п'ятницю після обіду. Це було 28 червня.

Після закінчення реколекцій до нас приїхав Протоігумен о. Василь Мендрунь, ЧСВВ. Він всім нам повідомив, що Конституція України прийнята сьогодні вранці Верховною Радою.

- А прапор і герб теж затверджено? - запитав якийсь отець протоігумена.

- Так. Прапор, герб і гімн прийняли так, як це було в проекті, - відповідав задоволено о. В. Мендрунь.

Всіх опанувала велика радість. Здійснилась давня мрія українського народу, а Господь Бог вислухав наші молитви. Усміхався радісно і отець Єронім Кокоцький, промовивши:

- Щиро дякую Богові, що дочекався такого часу. Нам і далі треба молитись за свою державу.

Після реколекцій ми повертались до Львова, до василіянського монастиря. По місті усюди вивісили державні прапори, тепер вже затверджені Конституцією. На обличчях львів'ян - усмішки і радість. Ми теж раділи, а, найбільше, мені здавалось, тішився там о. Василь Зінько. Після довголітніх скитань країнами Південної Америки, де протягом більше п'ятидесяти років працював між українцями Бразилії і Аргентини, сьогодні він в Україні може служити Богові та своєму знедоленому народові у нелегкий час відродження духовності. Від тих радісних днів вже минув цілий рік. У нашій країні багато негараздів. Тому постійно потрібно молитись. Адже сам Христос нас запевняє: *"Вчиню, коли будь-що проситимете в моє ім'я" (Ів. 14, 14).*

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ,
м. Бар на Поділлі

УНІЯ І УКРАЇНА

Послухавши багато гарних розмов про велику справу з'єднання Церков на наших рідних землях, у Бересті та Ужгороді, ще можуть додати щось від себе і прості священики, і вірні... Простих людей завжди цікавить практичний бік справи, бо теорія, пояснення мотивів і наслідків якогось діла - це справа вчених. Мусимо визнати, що з усіх гарних розмов, які нам вдалось прослухати, є проповіді духовних осіб, що викладали факти про стан Церкви, про велику трагедію її розколу. Вони заохочують вже не бути більше байдужим спостерігачем того, що відбувається на наших очах, але таки наслідувати великих подвижників унії, бо за неї принесено великі жертви, та є прекрасні результати. Євангеліє виразно вимагає від нас: "ХАЙ ВСІ БУДУТЬ ОДНО!"

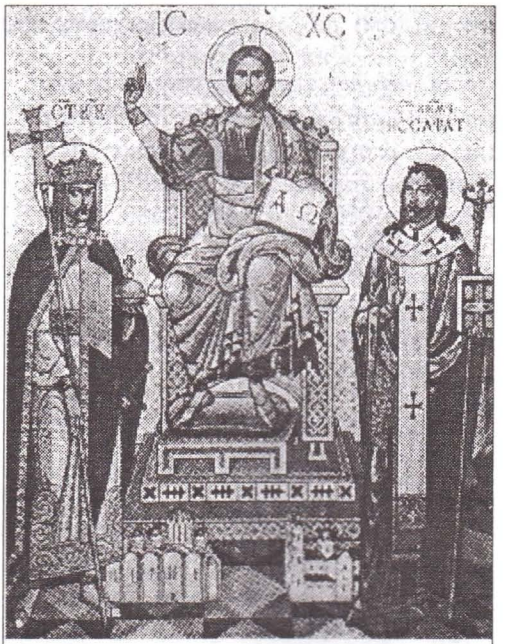

Зліва - князь св. Володимир Великий, хреститель України-Русі; справа - священномученик за єдність з Апостольським престолом Йосафат Кунцевич. ***Робота Святослава Гординського.***

Актуальною залишається стаття Владики І. Лотоцького "Ісус Христос - засновник Церкви" ("Збірник Проповідей", Львів, "Місіонер", 1996) та твори трьох інших єромонахів - А. Пекаря, Ю. Катрія і С. Сабола.

Збірник Мукачівської греко-католицької єпархії "Терниста дорога до єдності" виданий ще 1995 року в Ужгороді, доводить одну важливу річ: про справу унії серйозно подбав єпископ Мануїл Ольшавський. Вона ледве животіла серед люду, могла вже загаснути, але прекрасно голошена ним проповідь на захист єднання, з якою особисто пройшов всі наші села і парафії, піднесла свідомість вірних на далеко вищий рівень. Чинники, що прагнули погасити унію (брехня, переслідування, загітована неосвічена маса народу, політичне та економічне гноблення) вже не могли зупинити рух за з'єднання.

Віруючі люди знають, що унія - це передусім справа Святого Духа, а Дух Святий діє через святих людей. Без тих трьох людей - Іпатія Потія, Велямина Рутського і священномученика Йосафата - унія не могла ні повстати, ні утриматися. Таке велике діло без хреста, без терпіння не робиться. Серед них з'явився ще й четвертий - Мелетій Смотрицький, подібний до речі, до Савла-Павла...

В історичній перспективі яснішим від сонця є те, що всі прихильники унії усвідомлювали: єдність з Вселенською Церквою для нашого народу - це добро. Добро, бо це вірність Христові, який *передав верховну владу апостолові Петрові* ("що ти зв'яжеш на землі, буде зв'язане і на небі"); вірність християнській солідарності, бо наші єпископи не відрікалися ні Східної, ні Західної Церкви, їх духовних надбань, а основне - вірності своєму народові, з якого вони походили та інтереси якого мали обороняти у першу чергу. Коли тепер оглядаємося назад у нашій самостійній державі, то ще дивуємося, як ми її здобули, але одне розуміємо - це не могло статися без Божого Провидіння.

Єпископи, як добрі пастирі свого народу, а з ними і краща частина віруючого народу, завжди мусіли розуміти те, що більше сприяє доброві народу та його духовності.

Долаючи труднощі, вони йшли туди, куди їх кликала совість та куди їх взивав Святий Дух... Вони пішли тією дорогою, на якій вдалося зберегти та ще й збільшити як духовні, так культурні, національні цінності свого народу. Проти нас були великі народи як Сходу, так і Заходу, які вже мали свої держави, а нас прив'язували силою до свого воза. Нині з перспективи століть видно, що нам допоміг Ватикан, де ставилося на перше місце добро Царства Небесного, а не земного.

А що Бог благословив місію нашої Церкви, бачимо з того, що вже через півтора століття Греко-католицька Церква нараховувала більше 11 мільйонів чоловік, тисячі храмів і парафій, близько 200 василіянських монастирів. Відтак настали страшні гоніння, коли цар Петро І власноручно відтинав монахам голови. Микола І і Катерина ІІ відлучили від нашої Церкви насильно більше 8 мільйонів вірних... І що найсумніше - багато наших співвітчизників не хочуть розуміти того, що виходить на добро українського народу. Такі особистості України як історики М. Костомаров, П. Куліш, М. Грушевський вважали унію зрадою віри, а Костомаров навіть хвалив царицю Катерину ІІ за те, що вона "побідила ту язву". Зате Шевченко, вихований в неуніатському середовищі, добре відчув ті ідеали, які заперечували самі українці, "сліпі, які дались вести сліпими". "Раби, подножки, грязь Москви, варшавське сміття ваші пани, ясновельможнії гетьмани..." І кара на добровільно сліпих буває страшною. Тих, кого не доконала цариця, що знищила Гетьманщину і Січ, зустріла страшніша доля під час голодомору у

20-30-их роках нашого століття та під час інших трагедій нації... Вітка, що почала висихати, мусіла зсохнутися цілковито і згоріти у полум'ї воєнних лихоліть. Бо якщо ще нині є ті, хто свідомо бореться проти єдності Христової Церкви, то можуть бути певні, що вони *відтяті від тієї лози, якою є Христос*. Їх чекатиме лише одна доля: висхнути і згоріти!

Можемо вважати, що доля Христової Церкви і доля України - *одна й та сама*. Україна вижила, бо випила свій келих страждань до дна, Церква вижила і має довір'я серед своїх свідомих співвітчизників. Любити народ, створений Богом, обдарований мовою, культурою і всілякими земними добрами (пророки обіцяли своєму народові "ріки з медом і молоком") - це благородне діло і ми не думали ніколи позбавляти добра тих, що хочуть бути нашими приятелями. Якось так сталось, що про нас самих більше правди сказали чужі, ніж ми самі. Чи не хрест і чи не вірність Христові врятували нас і нашу Церкву. Наш друг - росіянин пише:

В графе "преступление" епископ!
В графе "преступление" поп!
И вся многочисленным списком
Професия в лагерь идет!
За муки, за эти стигматы
Религия, снова живи!
И снова святые все святы
И все Спасы снова на крови!

Б. Слуцкий

Церква для народу, а народ для Церкви, тому Божа "політика" може бути лише такою, коли перед очима є і земне, і небесне добро свого народу. До Ісуса ми не виявимо по-іншому любові, лише "через Його малих". Так робили засновники унії, так робімо і ми. Наша Церква і наш народ мусять бути Одно!

о. Павло МАДЯР, ЧСВВ

З ПОТОКУ НОВИН

* * *

Наукова конференція з нагоди 105-ліття від дня народження відомого церковного і суспільного діяча Волині д-ра Арсена Річинського відбулася в суботу, 7-го червня цього року в Луцьку та у Володимир-Волинському. Дуже зворушливою була розповідь про свого батька доньки Людмили. Завдяки п. Анатолієві Михальчукові запрошено і отців Василіян Григорія Бардака і Василя Зінька. Конференція відбулася на високому рівні.

МІСІОНАРІ З БРАЗИЛІЇ

У травні до України прибула група священиків-місіонарів Чину Святого Василія Великого з далекої Бразилії, які проводили місії, реколекції для вірних Галичини, а також для братів-новиків ЧСВВ, семінаристів, монахинь різних Чинів і Згромаджень, мирян-катехитів. Серед них - о. Петро Бальцар, о. Тарсикій і о. Боніфатій Залуцький, о. Марко Гевко та ін.

Священики з Бразилії побували у всіх середніх школах м. Червонограда, де зустрілись з молоддю, вели цікаві бесіди на тему "Зв'язок людини з Богом", сприяли релігійному і моральному вихованню школярів.

Своїми враженнями від перебування на українській землі ми попросили поділитись *Всеч. о. Тарсикія Залуцького, ЧСВВ.* Ось що він розповів: "Ми їхали в Україну з якоюсь особливою радістю, адже це край, милий серцю кожного з нас, це батьківщина наших дідів й батьків, які сто років тому емігрували у Бразилію. Ми приїхали з нагоди сторіччя еміграції українців до Бразилії, а також з нагоди 100-річчя приїзду першого місіонаря-василіянина о. Сильвестра Кізими до Бразилії у 1897 році. Ми хочемо віддячитись нашим священикам в Україні за те, що вони колись, не шкодуючи сил, працювали в далекій Бразилії для українських емігрантів. Завдяки їм українці могли збиратись у церквах, де Богослужіння правились рідною мовою, завдяки їм в українських поселеннях далекої Бразилії зуміли зберегти свою рідну мову, культуру, українські звичаї і традиції.

Їдучи в Україну, ми були приємно вражені, що на рідній землі наших прадідів відбувається відродження духовності. Ми бачили на українській землі пам'ятні хрести, каплиці, прикрашені квітами. Тішило й те, що в неділі і свята народ чисельно горнеться до Божих храмів".

- Отче Тарсикію, розкажіть будь-ласка, коротко про себе.

- Народився я і виріс у багатодітній сім'ї в Бразилії. Батьки мої були дуже релігійні, свято берегли українські звичаї і традиції і цю любов зуміли прищепити нам. Ми, два брати, стали священиками Василіянами (тепер духовні імена Тарсикій і Боніфатій), одна сестра - монахиня Непорочної Діви Марії. Мій дід був родом з Підгаєць, мама - з Тернополя. Вони часто розповідали нам про Україну, її чудові квітучі сади, колосисті пшеничні поля. Радіємо, що саме у таку прекрасну пору року ми приїхали сюди, милуємося красою, радіємо працьовитими людьми.

- Розкажіть про українську громаду у Бразилії.

- Завдяки першим священикам-українцям, які прибули у Бразилію сто літ тому, сьогодні маємо велику українську громаду, є понад 20 великих парафій, маємо свого єпископа - Преосвященного Кир Єфрема Кривого, ЧСВВ, Василіянський Чин нараховує понад 50 священиків. З Бразилії тепер ми висилаємо для духовної праці священиків у Америку, Канаду, Україну. Незабаром один священик ЧСВВ виїде на душпастирську працю в Казахстан, інший - працюватиме в Англії. Тепер в Бразилії проживає понад 400 тисяч українців. Найбільше їх є у штаті Парана. Відрадно зазначити, що 95 відсотків вірних українського походження є греко-католиками, більшість з них володіє українською мовою. Рідну мову тепер вивчають діти при парафіях, а також в школах. А ще під керівництвом сестер Служебниць Непорочної Діви Марії та сестер Катехиток св. Анни, які працюють в Бразилії, освоюють прадавнє мистецтво української вишивки і писанкарства, відновлюють наші звичаї і традиції.

- Читачам "Місіонаря" цікаво було б дізнатись про ваші плани і задуми під час перебування в Україні.

- Я вже провів реколекції для семінаристів Івано-Франківської семінарії, о. Боніфатій провадив реколекції для вихованців Крехівського новіціяту отців Василіян. Проведено малі місії, реколекції для молоді та вірних в м. Червонограді. Незабаром ми проведемо великі місії у Івано-Франківську, готуємось до місій у Луцьку, Великих Мостах, Добромилі, Лаврові. Крім того запланували реколекції для братів та отців Василіян, для сестер Служебниць НДМ, сестер Йосифіток, сестер Катехиток св. Анни, сестер Василіянок, а також для катехиток-мирян у Львові. Хотілося б нам повернути частину "боргу" українським місіонарям, що колись виїхали до Бразилії. До місійної праці ми звикли і дуже її любимо. Ми бачимо, що тут є велика нагода для місіонарської праці, до якої ми покликані, і ми докладемо зусилля, щоб відновити храми людських душ, щоб запалити у серцях сотень тисяч людей невмирущий вогник любові до Бога та України.

- Як відомо, Ви, крім душпастирської праці, займаєтеся редагуванням "Місіонаря" у Бразилії. Розкажіть нам про цей часопис.

- Так, у Бразилії цей часопис видається українською мовою. Це видання продовжило апостолят друкованого слова, започаткований жовківським "Місіонарем". У 1912 році почав виходити ще один український часопис - газета "Праця". Це - політично-релігійне видання, яке виходить 2 рази в місяць. Також ми видаємо сторінку про життя українців у Бразилії і за кордоном португальською мовою. З цікавістю читають в Бразилії "Вісті з України", прагнуть знати

про ті зміни, які відбулись за останній час в релігійному і культурному житті країни.

Ми би хотіли також підтримувати ширші контакти з місячником "Місіонар", який тепер видають отці Василіяни у Львові, співпрацювати з священиками і авторами цього видання, висвітлювати спільно ті питання, які нас хвилюють.

- Щиро дякую, всечесний отче Тарсикію, за цікаву розмову. Хай Господь благословить Вас і всіх місіонарів з Бразилії для здійснення всіх ваших задумів у місійній праці в Україні.

Розмову вела Ольга КРАК, м. Жовква

о. Ярослав Кінаш: "МИ ХРАМ ЗБУДУВАЛИ З ЧИСТОЮ СОВІСТЮ І З ЧИСТОГО КАМЕНЮ"

Недільного дня, 18 травня 1997 р. без будь-якого перебільшення всі дороги зі Львова вели до села Під'яркова, що на Перемишлянщині. Адже тут за традицією не тільки урочисто відзначали храмовий християнський празник, але й одночасно вірні Церкви Христової освячували новозбудований храм Божий святих благовірних князів, страстотерпців Бориса і Гліба. Гостинно вітали під'ярківці найпочеснішого і найдорожчого гостя - єпископа УГКЦ Василя Медвіта, ЧСВВ. На вишиваному українському рушнику хліб-сіль за дорученням греко-католицької громади села піднесла владиці і виголосила вітання Світлана Миколів. На порозі храму шановного єпископа сердечно вітав о. Ярослав Кінаш, завідатель церкви. Відтак владика Василь Медвіт за участю 20 священиків, а також вірних церкви - жителів Під'яркова, гостей зі Львова, Тернополя, Перемишлян, навколишніх сіл, освятив Божий храм, відправив Літургію і передав грамоту та патріарше благословення від Глави УГКЦ Мирослава Івана кардинала Любачівського.

- За давнім переказом (а про це часто розповідає односельцям старожил села п. Андрій Захарків) у наших краях побували українські князі Борис та Гліб, яких після мученицької кончини

Церква Христова зарахувала до сану святих благовірних, страстотерпців. Тому із назвою нового храму у нас не було жодних вагань, - *розповідає о. Ярослав Кінаш.* - Щоправда, на жаль, до зведення нової церкви спричинилися також прикрі непорозуміння із нашими братами і сестрами у вірі - православними. Тривалий час у селі були конфлікти, адже, згідно із розпорядженням властей, ми мали почергово служити у нині діючій церкві. Однак так не сталося. Ми відправляли Літургію тільки у капличці. А чотири роки тому відважилися на будівництво нового храму Божого.

- Отче Ярославе, розкажіть, будь-ласка, про перші кроки у зведенні церкви, її, так би мовити, час становлення.

-Хрест біля майбутньої церкви та наріжний камінь в її фундаменті за благословенням Глави УГКЦ Мирослава Івана кардинала Любачівського ми освятили 1 травня 1993 року. Саме на цьому пагорбі о. Володимир Патриця, тодішній декан Перемишлянський, а також отці Богдан Горбаль, Петро Рак, Петро Паньків, Іван Рій, Василь Харко відправили першу Службу Божу. Через деякий час почалося безпосереднє будівництво храму, особливо інтенсивно велися роботи упродовж останніх двох років. Всі справи вели господарським способом, винятково за рахунок добровільних пожертвувань вірних - наших парафіян, мешканців навколишніх сіл - Коросно, Ганачівки, Малехова, Звенигорода, Романіва, наших побратимів із діаспори. Отримали допомогу від керівництва та працівників львівського "Водоканалтресту", романівського лісництва, голови місцевої селянської спілки "За вільну Україну" Богдана Кіналя. Маємо також постійну підтримку від односельців - народних депутатів України Левка Глухівського та Богдана Бойка (нині голова Тернопільської облдержадміністрації), голови райдержадміністрації Миколи Карвацького. А всю організаційну відповідальність за зведення храму взяли на себе під'ярківський виконроб Михайло Бойко та, на жаль, нині спочилий у Бозі, Іван Павлишин.

- Нині отче, мабуть, найважче зібрати будівельний матеріал, привезти його на майданчик, врахувати особливість будови, місце її зведення.

- Так. Спершу ми зібрали всього 12 тисяч цеглин. Це дуже мізерна кількість. Але то був тільки початок справи. Всього ж, за нашими підрахунками, на зведення храму ми витратили 140 тисяч цегли, 90 тонн цементу, 200 тонн піску, 12 тонн вапна, нарешті, 400 тонн каменю. До речі, камінь наші парафіяни самотужки добували кирками із місцевого кар'єру (а це більше трьох кілометрів від храму). Тому нині часто кажемо: "Наша церква збудована з чистою совістю і з чистого каменю". Віримо, що ми і наші наступники будуть в ній щиро і ревно молитися Богові. А церкву поставили на видному місці. Так завжди робили наші предки.

- Отче Ярославе, хто, на ваш погляд, найбільше прислужився до будівництва храму?

- У цій справі завдячую всім під'ярківцям. Їх молитви почув Господь. Якось я сповідав і причащав хворих у лікарні. І один із них сказав: "Отче, я незрячий, але ще хочу серцем відчути наш храм". Отже, він теж вірив, що церква буде. Тому вважаю, що і його молитви спричинилися до святої справи. Звитяжно працювали на будові мулярі Іван Дубровський, Михайло Капій, Богдан Коцан, тесляр Богдан Хома, бляхар Мирон Гаврих, майстер Мар'ян Кобзар. Для впорядкування зробили значний внесок наші сестриці милосердя Анна Дубровська, Катерина Кохановська, Анна Наконечна, Ольга Кулеба, дяк церкви Левко Берізка, керівник хору Володимир Головко. Щиро вдячний п. Катерині Бекас із села Селиська за подаровані для храму два образи. Отже, слава Богу, що чотири роки праці увінчалися великим успіхом: нині маємо новий храм Господній для прослави Його імені, для відродження духовності нашого народу, Вітчизни-України.

Від себе додам наступне. Нині в одному селі вірні Церкви Христової належать до різних християнських конфесій, будуть молитися у двох храмах під одним іменем - перших українських святих мучеників, страстотерпців Бориса і Гліба. То ще раз згадаймо мудрі слова із проповіді під час Літургії владики Василя Медвіта, який, зокрема, наголосив: чому маємо різнитися у молитві до одного Бога, одного Ісуса Христа, одного Духа Святого, однієї Богородиці, одних святих - Бориса і Гліба? Хіба нічого нас не навчила історія Церкви Христової, її мучеників, наших праведних заступників на небі і землі, нарешті, рідної України, її народу? Хай допоможе нам у цьому Господь, наші нескінченні молитви до Нього!

Розмовляв Степан БОРУЦЬКИЙ, м. Львів

Вшанували золотий ювілей

Львівське училище № 22 на Підзамче у Львові вшановувало нещодавно своє 50-ліття. З цієї нагоди педагогічний персонал і учні 28-го травня були на Службі Божій у церкві св. Онуфрія отців Василіян. Потім було святкове зібрання і концерт зі щирим українським змістом.

Вітаємо з роковинами!

СВЯТИЙ ВАСИЛІЙ ВЕЛИКИЙ І СПОВІДЬ

Не кожен святий отримав ще прикметник Великий. А між тими, що їх християнська спільнота вважала здавна великими слугами Божими та великими мужами віри й побожності, є архієпископ Кесарії Кападокійської, що в Малій Азії, недалеко Вірменії - Василій. Прожив небагато, всього пів століття (329-379 рр.), але залишив велике спадкоємство наступним поколінням. Він же учитель Церкви, оборонець божественності Святого Духа та законодавець чернечого життя на Сході. Упорядкував св. Літургію і є засновником спільного чернечого життя та першої лікарні, великий суспільник із широким діапазоном діяльності на соціальній ниві Церкви.

Святий Василій Великий

Ми однак зупинимося на одній справі, про яку йдеться у вказівках української православної Церкви (видання у Канаді) *про сповідь*. Там пишеться, щоб ієрей не відважувався приступити до престолу з нечистою совістю. Хай перед тим очиститься святою Тайною покаяння, а щойно тоді зможе правити Службу Божу. Так приписав св. о. Василій, тож вже у тих часах, тоді ще єдина Церква, наклала обов'язок сумлінно сповідатися.

Св. Василій ще точніше зазначає те, як слід користати з цієї Христової Тайни. От пригадує, що треба сповідатися, визнавати гріхи перед тим, хто може лікувати гріх. *Коротше правило 229.* Сповідник мусить бути до такої справи підготовлений. І було б недоречно визнавати гріхи, коли б людина не отримала вказівок, як гріха надалі остерігатися. Сповідатися слід перед тими, пише св. Отець, що їм поручено роздавати Божі Тайни. *Коротше правило 288.* Сповідати може тільки єпископ і священик. Іншим духовним особам цієї Тайни Христос не

поручав. Не забуває славний кападокієць пригадати, що не годиться затаювати гріхи. Про це можна прочитати у *46 обширному правилі*.

Сектанти, які вештаються вулицями, торкаються між іншим у дискусіях питання про святу Сповідь. Вона їм чогось дуже заважає, як і ворогові душ - сатані. Тому торочать, ніби щойно 1215 року четвертий Лятеранський Собор запровадив сповідь. І ще потраплять покликуватися на мою *"Історію Церкви"* (сторінка 48). Згаданий Собор, пишеться у цій історії, видав 70 важливих декретів про обнову християнського життя, між ними декрет про Сповідь і великоднє св. Причастя... Цікаво, чому вони не кажуть та не посилаються на мене, що св. Причастя запровадив четвертий Лятеранський Собор? Кожен розуміє, уважно слідкуючи за текстом, що цей вислів стосується і Сповіді, і Причастя одночасно, обнови християнського життя. Згаданий вже Собор відбувся у 13 столітті, а св. Василій жив у 4 столітті, на 900 років раніше, то як то так можна неправду говорити легковірним, на жаль, людям?

Додамо, що обидві Тайни - Сповідь і Пресвяту Євхаристію - створив для нашого дочасного і вічного добра сам Ісус Христос. Євхаристію нам дав до своїх мук як заповіт, а Сповідь - після воскресіння як дарунок радості. Та однак сектанти, які за словами самого Христа, мають вуха та ними не чують, далі фальшиво проповідують, покликуються на Біблію, але так її безсоромно заперечують і цураються. Усі християни таки зі самої Біблії знають і так Церква їх навчає, що Святі Тайни, засоби Божої ласки, установив Господь наш Ісус Христос.

о. Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ

МОЛОДЬ І ЦЕРКВА

МАРІЙСЬКА ДРУЖИНА ПРИ ЦЕРКВІ СВ. ОНУФРІЯ

Діє три гуртки. Це діти, що 8-го червня були прийняті та утворюють гурток молоді. Ця група нараховує близько тридцяти хлопців та дівчат і щонеділі має свої зібрання о 15-тій годині. Влаштовує різні релігійно-культурні заходи. Діє при церкві Марійська Дружина Пань, що знову бажає продовжувати працю давніх років. Брат Миколай, ЧСВВ опікується вівтарною дружиною, яка налічує близько 70 хлопців.

З ВІРОЮ І МОЛИТВОЮ

ПАЛОМНИЦТВО ЗІ СВЯТІШИМ ОТЦЕМ

Великою хвилюючою подією у духовному житті християн Польщі, України, Словаччини та інших країн було паломництво Святішого Отця Івана Павла II (Кароля Войтили) на батьківщину. Це була п'ята подорож Його Святості у Польщу. Впродовж двох тижнів Святіший Отець відвідав ряд міст рідного краю, зокрема, побував у Вроцлаві, Гнезно, Ченстохові, Познані, Закопане, Дуклі, Кросно, Кракові.

Сотні тисяч прочан з Польщі та інших країн взяли участь у торжествах з нагоди прибуття Івана Павла II у рідний край. Побувала там і велика група паломників з України, зокрема з Львівщини. Своїми враженнями від прощі у польському місті Кросно ми хочемо поділитись з читачами нашого часопису.

З самого ранку до митного кордону Мостиська - Медика, що веде до Перемишля, прибували десятки автобусів з паломниками з різних теренів України, зокрема з Львівщини, Тернопільщини. Біля 4 тисяч паломників з України стали учасниками важливої події - зустрічі зі Святішим Отцем. Слід сказати, що чимало зусиль для організації цієї прощі доклав архієпископ - митрополит Львівський Римо-Католицької Церкви Мар'ян Яворський. Організатори прощі подбали про те, щоб прочани з України швидко перетнули кордон та чітко організували посадку у поїзди, які прямували за маршрутами Перемишль-Кросно. Принагідно зауважимо, що переїзд у поїздах до місця призначення для паломників з України був безкоштовним.

Перебуваючи на польській землі, ми відчували гостинність, доброзичливе ставлення місцевого населення.

Впродовж п'яти годин поїздки ми встигли познайомитись, здружитись. У вагонах поруч - паломники з Жовкви на чолі з настоятелем римо-католицького костелу о. Василем Павелком, в іншому - прочани з Тернопільщини, монахині Згромадження Пресвятого Серця Ісуса з Польщі. В нашій групі греко-католиків міста Червонограда було понад 40 чоловік. Серед них настоятель Крехівського монастиря отців Василіян о. Дам'ян Кастран, брати ЧСВВ, парафіяльний хор монастирського храму св. Юрія. Линуть духовні пісні українською та польською мовами. Під час поїздки о. Дам'ян з Крехова проводив моління на вервиці, духовні читання і розважання.

У Кросно прибули під вечір. Місто було красивим, по-святковому прикрашеним. Скрізь у вікнах будинків ми бачили ікони Ісуса

Христа, Богородиці, обрамлені квітами, а також портрети Святішого Отця Івана Павла II. На будинках - довгі стрічки біло-жовтого та біло-голубого кольорів, що символізують папські та марійські прапори.

Місто Кросно багате на історичні та архітектурні пам'ятки. Серед них цікавими є костел Францисканців, костел Капуцинів, костел "Фара", єпископський палац та ін.

Після короткого перепочинку вирушаємо на летовище - місце урочистостей зі Святішим Отцем Іваном Павлом II. Тут чітко встановлені сектори для паломників, зроблено освітлення та озвучення.

На високому підвищенні - імпровізований Престол та високий білий хрест з металевих конструкцій, неподалік - великий екран для кращого висвітлення подій. Паломники розташувались для нічного чування. Після короткочасного дощу на небі засяяла різними кольорами веселка. З духовними концертними програмами виступали паломники, продемонстрували свою майстерність кращі танцювальні колективи Польщі.

Вдосвіта разом з першими променями сонця паломники вирушили до місця, де повинен прибути Святіший Отець. Наша група розташувалась з іншими паломниками Львівщини у секторі N14. До чистого блакитного неба линула духовна органна музика, пісні у виконанні кращих хорів польських костелів. Співали гарні духовні пісні і прочани українською, польською мовами. Всі присутні гучно вигукували: *"Ісус є Дорога, Ісус є Правда, Ісус є Життя"*.

Ось завирувало людське море. Вздовж секторів на спеціальному автомобілі з прозорого скла проїжджає Папа Іван Павло II. Прочани вітають його різнокольоровими хусточками із зображенням герба міста Кросно та біло-жовтими прапорцями з портретами Святішого Отця. У височінь блакитного неба злітає тисячоголосе: "Хай живе Папа", чути оплески.

На імпровізованому Престолі поряд зі Святішим Отцем займають місця кардинали, архієпископи, єпископи Римо-Католицької та Греко-Католицької Церкви різних країн: Італії, Польщі, Словаччини, України та ін. Серед високих духовних осіб з України були архієпископ Мар'ян Яворський, митрополит Львівський РКЦ; єпископ-помічник Львівський Маркіян Трофим'як, архієпископ-митрополит УГКЦ в Польщі Іван Мартиняк, Преосвященний Любомир Гузар, єпископ-помічник Глави УГКЦ, єпископ Павло Василик з Коломиї, Преосвященний владика Софрон Мудрий, ЧСВВ. Розпочалась Божественна Свята Літургія у вівторок, 10 червня, яку правив Святіший Отець у співслуженні з кардиналами, архієпископами та єпископами обидвох обрядів. Під час Святої Літургії Папа Іван Павло II здійснив обряд канонізації - проголосив

святим блаженного Яна з Дуклі. Його вважають опікуном Польщі та України.

Святий Ян понад 25 років провів у монастирі Францисканців, вів пустельницьке життя неподалік від Кросно, був освіченим священиком, відзначався побожним життям, здібностями проповідника. Згодом перейшов до нової вітки Францисканського Чину - Бернардинів. Як відомо, один із перших монастирів Бернардинів був заснований у Львові в 1460 році. Згодом св. Ян переїхав до Львова. Останні роки свого життя провів у монастирі Бернардинів св. апостола Андрія у Львові. Там же св. Ян помер в 1484 р., там зберігались його мощі. Отож і наші земляки, якщо щиро молитимуться, то за посередництвом св. Яна випросять собі щедрих Божих ласк.

Папа Іван Павло II освятив також корони, якими кардинали і архієпископи прикрасили чудотворні ікони - Матері Божої з Ісусом - королеви неба і землі (з Ясліськ, Польща), Матері Божої - утішительки зажурених (з Великих Очей, Польща). До речі, цю ікону намалював художник Францішек Снядецький, взявши за взірець ікону Матері Божої Ченстоховської (Белзької). Також було коронавано фігурку Страждальної Матері Божої з Гачева.

Святіший Отець виголосив чудову промову до християн різних країн та обрядів.Слова Його Святості, наче добрі зернини, глибоко западали у душі присутніх,спонукаючи до любові,єдності та зміцнення віри.

Тисячі прочан очистились духовно та прийняли до свого серця Євхаристійного Христа.

Під час Святої Літургії було прочитано Апостола українською мовою. Святіший Отець уділив присутнім на прощі своє Апостольське благословення.

Після цього Святішим Отцем було урочисто посвячено новозбудований костел св. Петра і св. Яна з Дуклі у Кросно. Повертались ми додому трохи стомлені, але щасливі, бо були учасниками великого торжества - зустрічі з Святішим Отцем Іваном Павлом II, оновились духовно, несли у своїх серцях незгасиму іскру любові.

Ольга КРАК

ОБЛЕЧИНИ І ПЕРШІ СВЯТІ ОБІТИ

В неділю, на свято Зіслання Святого Духа, у монастирі отців Василіян в селі Малому Березному, що на Закарпатті, відбулося небувале торжество. На храмове свято прибув владика Іриней Білик, ЧСВВ з Івано-Франківська, який відправив Архієрейську Службу Божу на імпровізованому Престолі біля монастиря. Співслужили отець-доктор Сабо - канцлер Мукачівської

єпархії, о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ з Кристинополя, о. Макарій Флячок, ЧСВВ з Бороняви, о. Мартин Хабурський, ЧСВВ з Крехова та ін.

Під час Святої Літургії прийняли монаший постриг і габіт 9 новиків Малоберезнянського новіціятського дому. Крім того, брати Климентій Ріжко, Богдан Дякун, Антоній Довганич і Веніамін Довганич, всі із Закарпаття, склали свої перші монаші обіти. На цю відправу крім батьків, рідних та місцевих парафіян, прибули численні паломники - більше тисячі із Закарпаття та інших теренів України. Прибули також 4 сестри Служебниці з Югославії, п. Йозеф Марія де Вольф з Німеччини та ін.

ЮВІЛЕЙ ПРЕОСВЯЩЕННОГО СОФРОНА ДМИТЕРКА, ЧСВВ

У червневому номері "Місіонаря" опубліковано матеріал про 80-ліття єпископа Софрона Дмитерка, ЧСВВ.

У ньому йшлося про подвижницьку діяльність владики та його життєвий шлях. Ще хочемо розповісти про те, як відзначили цей ювілей духовенство та миряни.

Апостольська столиця привітала ювіляра телеграмою, яку надіслав Державний Секретар Його Святості кардинал А. Содано. До цієї телеграми долучив своє привітання папський нунцій в Україні Антоніо Франко. Від Греко-католицької Церкви владику поздоровив її Глава, Блаженніший Мирослав Іван кардинал Любачівський та інші єпископи, що не змогли особисто прибути на святкування.

Найбільша урочистість відбулася 1 червня у м. Івано-Франківську в Катедральному соборі. Подячну Службу Божу правив Преосвященний Софрон у співслужінні з єпископами та близько пів сотні священиками нашої Церкви. Були й папський нунцій А. Франко, римо-католицький єпископ М. Трофим'як. Серед наших ієрархів - Києво-Вишгородський екзарх Михаїл Колтун, єпископ - ординарій Коломийсько-Чернівецької єпархії кир Павло Василик, єпископ - помічник Львівської Архієпархії кир Василь Медвіт, ЧСВВ, єпископ - помічник Мукачівської єпархії кир Іван Маргітич, єпископ-коад'ютор Івано-Франківської єпархії кир Софрон Мудрий, ЧСВВ та єпископ - помічник цієї єпархії кир Іриней Білик, ЧСВВ.

Від Василіянського Чину були вислужений протоігумен, нині магістр новиків о. Василь Мендрунь та інші, представники державної влади і різних установ, навіть генерал армії та полковник Служби Безпеки.

Після святкової Літургії поздоровляли ювіляра і вручали своєрідні дарунки, серед них - портрет. Наймолодші учасники торжества, діти, обдарували владику квітами.

Тиждень пізніше, у церкві св. Андрія отці Василіяни вшановували ювілей члена свого Чину Преосвященного Софрона Дмитерка скромно, але побожно. Єпископ відправив торжественну Службу Божу у співслуженні з шістьма отцями. Найважливішим дарунком було те, що близько 600 вірних пожертвували за нього Святе Причастя.

Редакція "Місіонаря"

СВІДКИ ХРИСТОВІ

З подивом читаємо історію про святих мучеників перших віків християнства і з заздрістю питаємо себе: *"Чому в нас немає таких героїв?"* Таким питанням виявляємо незнання про своїх. Є у нас вони, ці герої. Хіба ж це не геройство, наставити свої груди під кулі московських посіпак, захищаючи власну віру та Церкву? З цього приводу згадаймо пратулинських мучеників на Підляшші або героїв у Полоцьку, де сам цар Петро І шаблею рубав Василіян. Хіба не героями є четверо отців Василіян з Дрогобича, двох з яких (о. Северіяна Бараника і о. Якима Сеньківського) у червні 1941 року безбожники зварили у котлі, а о. Віталія Байрака та о. Євгена Нищого замордували і тіла невідомо куди поділи? Хіба це не геройство 63 Василіян, яких безвірки катували й 12 з них померло на місці знущань, а решта мучилися по 10, 15, 25 і більше років у підземних шахтах чи непрохідних лісах сибірської тайги? Хіба це не геройство, коли сотні священиків вмирали у тюрмах і таборах чи знесилювалися від непомірно важкої праці за вірність Католицькій Церкві? До таких належить *о. Василь Галій*, що від 1946 до 1953 року напівтаємно обслуговував своїх парафіян.

Коротко зупинімося на його життєвому шляху. Він народився 1907 року в селі Боків Підгаєцького повіту. Навчався у

о. Василь Галій (1907-1997)

гімназії в Бережанах, а у Львові закінчив малу семінарію. У Львівській духовній академії закінчив теологічні студії і став сотрудником у Городку, де своєрідно проводив підпільну працю. Насправді душпастирював відкрито, але потайки утверджував людей у католицькій вірі, поки кадебісти не дізналися правду.

Тоді вже традиційний хід подій: тюрма, допити, побої, суд, вирок - 25 років покарання у таборах та 5 років позбавлення громадянських прав. Бог дав йому сили усе пережити та дочекатися змін, які настали в імперії. Вийшов на волю з вінцем мученика й доживав на волі. Помер на 90-ому році життя, у 1997 році.

Вічна йому пам'ять у людей, а у Бога - вічна нагорода!

ОТЕЦЬ ПЕТРО ОРОС

Від редакції: У цьому числі "Місіонаря" розпочинаємо публікувати серію матеріалів про о. Петра Ороса, автором яких є св.п. о. Павло Мадяр, ЧСВВ.

ВСТУПНЕ СЛОВО

Щоб зрозуміти, яким дарунком від Бога для Церкви і народу є святий чоловік, треба пережити і також згадати біди і незгоди, труднощі нашого щоденного життя... Коли серед людей з'являється правдиво Божий чоловік, що у всіх своїх вчинках керується лише Божим Духом, шукає лише Царства Божого і спасіння безсмертних душ, а все інше ставить в залежність від цього, лише тоді починаємо розуміти вагу Христових слів: *"Хай світить ваше світло перед людьми, щоб бачили ваші добрі діла і прославляли вашого Отця на небесах"*. Гармонія, любов і свобода, що панують у душі святого чоловіка, передаються його середовищу, зокрема прості люди відчувають, як треба жити і як чинити, щоб подобатися Господеві.

Один святий чоловік на цілі століття, а, властиво, на всю вічність залишає пам'ять про чесноти і любов до Бога та людей, якою він жив. Горе світові, що не виплекав святих людей, але ще більша біда, коли не вміє оцінити тих, кого послав Бог. *"У пам'ять вічну буде праведник і недоброї слави він не побоїться"*.

о. Петро зайснів серед людей мовби метеор своїм непроминаючим світлом, залишаючи у людських душах глибокий слід. Можна сказати, що правдиво християнську любов, християнську героїчну мужність у визнанні віри вперше люди тієї околиці, де появився о. Петро, побачили на власні очі, і тому перейняли це з вдячністю як щось таке, що ніколи не забувається і не може забутися!

Життя отця Петра поступово відкриється перед нашими очима. Так свідомо йти до своєї мети, так рішуче любити Бога і Церкву, мати таку велику терпеливість і підніматись вгору над людськими немочами, не мати у душі ніякої злоби до ворогів, не перейматися національними чи вузько регіональними інтересами, мати відкриту душу навіть до наших ідейних противників міг тільки чоловік, що був цілковито під впливом Св. Духа, що зовсім не людською міркою міряв людське життя.

Святий мусить мати надзвичайні здібності і проявити такі геройські чесноти, які надихають інших. Але святих не кожен розуміє. Сила святих - у надприродних чеснотах, поведінці, таких вчинках, які не кожному під силу. Але тому, що життя отця Петра ще деяким відоме, то наш обов'язок - розповісти про нього

суспільству. Ми віримо, що Той, хто дав йому таку велику ласку і прийняв його добровільну жертву - *життя за Добро Церкви і безсмертних душ*, прославить його славою святих ще тут, на землі!

ДОБА, У ЯКУ ПРИЙШОВ о. ПЕТРО

Ми не знаємо усієї історичної правди про Христову Церкву на Закарпатті, але розуміємо, що на речі тепер треба глянути спокійніше і об'єктивніше, на відміну від суперечок і полеміки минулих століть. Знаємо тільки те, що для нас краще любити і цінити усе християнське взагалі і шукати того, що нас усіх приведе до Царства Божого. Ми тепер знаємо, що не все було погано у православних і не все добре - у католиків. А те, що робить наш народ християнським - віра в Бога та вічне життя, визнання Христа як єдиного взірця досконалого людського життя, дотримання Божих заповідей - усе те голосилось, як одною, так і другою Церквою. Обряди Східної і Західної Церкви себе взаємно доповнювали, збагачували, доки не стався загальновідомий поділ Церкви у 1054 р. Латинники твердили, що латиною можна правдиво прославляти Бога, східні вважали, що грецький обряд - щось таке, з чого не можна вилучити букви, бо це - образа Церкви і Христа. *Закарпаття до унії* жило під впливом і Сходу, і Заходу. Сюди дійшло і християнство св. Володимира і християнство св. Кирила і Методія, зокрема через Словаччину і Перемишль. На Закарпатті були впливи Болгарії і Сербії, тут діяли католики Егеру і Естергому, допомагали відродженню католицизму пани Другети з Ужгорода. Тепер, як бачите, що було добре, а що зле? Як звинувачувати одних у тому, що вони залишались православними, або чому переходили на католицизм? У Святому Письмі можна знайти правдиву науку Христа про єдність, але прості люди ще і дотепер більше вірять поясненням різних вчителів. Тому люди великої душі, як і о. Петро, нераз розуміли, що людей краще не судити, краще не акцентувати на тому, що ділить, а шукати того, що зближує. До такого вселенського християнства вже перед Другою світовою війною дозрівала ціла Україна, в тому числі і Закарпаття.

Хоча неодноразово після Першої світової війни, у двадцяті роки, на Закарпатті була *могутня реакція проти мадяризації*, коли віру найбільше змішували з народністю і державною політикою, і чимало покинули Греко-католицьку Церкву, як таку, що "схиляла до денаціоналізації свого народу". Але вже тоді ми навчились відрізняти зерно від полови. Слуга Божий Андрей Шептицький дбав за зближення зі Східною Церквою, багатьом це видалось зайвим, але гоніння на християнство виправдало такі кроки братерського зближення. Ворог використав поділ нашої Церкви і завдав величезної шкоди християнству взагалі. Важко уявити, як можна було легко

закривати греко-католицькі церкви і монастирі, так жорстоко засуджувати монахів, священиків, вбивати єпископів, а це бачили такі ж брати християни, що займали порожні церкви і монастирі, і, принаймі, мовчанням погоджувалися називати братів по вірі "ворогами народу". Вороги розуміли добре, що сила християнства - у його єдності, і тому вони ніколи не нехтуватимуть цезарівським гаслом: "Розділяй і володарюй!"

Немає сумніву, що найбільшою об'єднувальною і відроджувальною силою духовного життя на Закарпатті був *відновлений у двадцяті роки Василіянський Чин.* Усі перші єпископи вийшли з цього Чину, всі школи і друкарні обслуговувались ченцями, уся духовна література надходила до нас з Жовкви і Львова або з василіянської друкарні в Ужгороді.

Найбільшу заслугу у піднесенні християнської свідомості і збереженні важко здобутої протягом трьох століть єдності Вселенської Церкви має о. Степан Решетило, ЧСВВ, що у двадцяті роки проповідував у селах, а також кращі проповідники Закарпаття: о. Хіра, о. Сабол, о. Скиба та інші.

Період історії Підкарпатської Русі (1919-1939) в Чехословацькій Республіці виявився для пробудження національного і релігійного життя українців найбільш сприятливим. Тоді вперше наш народ трохи відчув демократію і міг у всіх напрямах випробовувати свої сили. В економічному відношенні наш народ був слабким, земля оброблялася примітивним способом, але морально він у той період стояв найкраще. Свобода пробуджувала усі сили й бажання шукати, працювати, творити. До духовної семінарії перший раз після багатьох десятиліть вступали кращі сини народу, які знали його життя і старалися тісно з ним співпрацювати під час своєї пастирської діяльності. На жаль, якраз за це багато з них постраждало, коли почалась політична боротьба за владу у карпатському краї. Карпатська Україна була самостійною лише один день, але годі було вислуховувати всі наступні десятиліття те, що великими ворогами супроти свого власного народу є українці. Немає сумніву, що Президент Карпатської України о. Августин Волошин був ідеально чистою людиною, хотів своєму народові добра цілою душею. Відважився керувати нашим краєм тільки тому, що не бачив іншого, здібнішого тоді кандидата, а мусив пожертвувати собою за велику ідею.

ДИТИНСТВО о. ПЕТРА

Він народився у селі Гече коло Маріо-Повчі 14 липня 1917 року. Його батько, священик, помер рано, залишивши двох хлопчиків - Івана і Петра - сиротами. Мабуть, що й родина Оросів походила із Закарпаття, бо осиротіла мати не залишилась у Гече, а переїхала до с. Березники Свалявського району, де вийшла заміж за адвоката

Дудинського. В них народилась дочка Марія. Мабуть, родинні нестатки змусили вітчима одного дня перевести двох хлопчиків через високі гори до села Бескид, де був священиком о. Сабов, їх хресний батько. Це була ідеально християнська сім'я, яка прийняла сиріток з радістю. Таким чином сім'я складалася з одинадцятьох членів. Петро проживав і в родині священика о. Нестора Ромжі у селі Квасово Берегівського району.

Якось о. Сабов сказав при нагоді про Петра: "З цієї дитини буде або великий розбишака, або великий святий". З цього бачимо, що у хлопців були великі здібності, пристрастний характер, любов до Бога та людей.

МОЛИТВА І ДИВО

СВЯТИЙ ЮДА ТАДЕЙ ОБЕРІГ ВІД ПОВЕНІ

Хата моєї родини в селі Боб'ятин Сокальського району стоїть у долині. Біля неї - ще дві будівлі. Їм загрожувала повінь.

Раніше у цій долині вода мала природний стік, але у 60-их роках висипали дорогу заввишки один метр, а закопану трубу стічні води замулили. У 1971 році трапився такий прикрий випадок: не маючи стоку, вода нахлинула після грози аж по самі вікна, і ми до хати добиралися човном. Нас охопила тривога...

Однак маємо книжечку "Дев'ятниця до Божого милосердя і апостола Тадея" і ревно молилися до цього святого усі разом.

Ми дуже втішилися, коли вода, яка текла зі всіх боків біля хати на віддалі 3-4 метри, сама собі утворила рів і минула будівлю. Цей приклад засвідчує, що св. апостол Тадей є чудотворцем та опікуном людей, які потрапили у важкі життєві ситуації.

Ганна

Поправка

У минулому номері "Місіонаря" трапилося кілька помилок. У статті "Жовківський "Місіонар" на тлі української католицької преси" на 8 сторінці замість слова "етимологію" слід читати "фонетику". У матеріалі "Єпископ Софрон Дмитерко, ЧСВВ" на 16 сторінці замість "о. Дворський" слід читати о. Яворський; на 17 сторінці замість "Девогир" слід читати Девосир; на 9 сторінці замість "Емаде" слід читати "Емаус".

ПЕТРУСЬ

(Продовження. Початок у № 3, 4 за 1997 р.)

Чистий, мов лелія

січень 1913

"Отець парох скликали сьогодні збори нашого товариства, так як це роблять кожного місяця. Насамперед спитали Пан-Отець, скільки хто привів новачків до кожного гуртка. Перший гурток, гурток щоденного Св. Причастя збільшився наполовину. Я приєднав шістьох членів. Потім нам Отець розказували про нашого опікуна - святого Йосифа, який-то він був святий та чистий. Мені здавалось, що Ісус питав мене, чи я також хочу бути завжди невинним, таким, як св. Йосиф і чи це Йому обіцяю. Я відповів, що з великою охотою Йому це обіцяю. Я дуже щасливий, що можу так цілком віддати себе Богові. Коли Ви, Отче, дозволите, буду повторювати цю обітницю щодня після Св. Причастя.

Петрусь".

Дозвольте дітям приходити до Мене

лютий 1913

"Ми покинули містечко і живемо в іншому місті. Дорогенький Отче, дуже сумно мені, бо тут зовсім інакше. Нема товариства Св. Причастя, і ні одна дитина не приступає щодня до Ісуса. Найпобожніші діти ледве раз на місяць йдуть.

Тільки тиждень, як ми тут, а отець-парох покликав мене і маму після Служби Божої до захристії. Я дуже боявся.

Отець-парох дивились на мене хвилинку, а потім сказали до мами:

— Мушу вам сказати, що всі дивуються тут вашій поведінці. Вони думають, що ви приневолюєте себе до щоденного св. Причастя, але того, що ви щодня ведете свою дитину до Господнього Престолу, ніхто не може зрозуміти, а дехто тим гіршиться. Чи ви думаєте, що ваш син свідомий того, що він робить?

— Так мені здається. Але не я його вмовила щодня причащатися, а він мене.

— Скільки йому років?

— Вісім.

— Чому ж ти хочеш щодня причащатися, Петрусю?

— Щоби втішати Ісуса і Святішого Отця.

— І ще чому?

— Щоби тато навернулися.

Отець-парох не відповіли зразу, лише промовили:

— Отже, добре, Петрусю, приступай і далі до Св. Причастя, коли наш Папа Пій X тебе до цього заохочує. Я не маю права відмовляти тебе від цього.

Петрусь"

P. S. Завтра йдемо до пані отаманші на чай. З цієї нагоди мама дали мені зробити гусарський однострій. Він цілий червоний".

15 березня 1913

"Я трохи нездоровий. Перестудився, йдучи до пані отаманші.

Бачили ми під час цієї гостини багато військових старшин з жінками.

Всі пані питали маму про мене. Чули, що я причащаюся щодня, довго і багато про це говорили. Коли всі пані допитувалися і я глянув на маму, то вони дуже почервоніли. Я помітив, що готові були заплакати.

— Годі мені відповідати на всі ваші запитання і закиди. Залишаю це священикам і вченим. Для мене має значення тільке одне: послух. Святіший Отець так хоче, щоб діти причащалися відтоді, коли розуміють, що роблять. Наклав на нас обов'язок приводити їх до Господньої Трапези і оскільки, це можливо, щодня. Я послушна і не мені судити й ганити Святішого Отця і Церкву.

— Дуже гарно! Моє признання, Вам, пані, - сказав тоді отаман, що якраз наблизився. А потім звернувся до мене: "Ходи сюди, Петрусю, і відповідай нам на таке питання":

— Хто урядує в Церкві?

— Святіший Отець, пане отамане.

— Добре, маленький. Це найкраща відповідь на ваші сумніви, пані. Де були би ми, військові, жовніри, якби було дозволено критикувати наші накази якому-небудь рядовому. То що ж, ні один з нас, отаманів, не є непомильний, а Папа є? Ти відважний, Петрусю, треба такого хлопця приголубити.

Чув я, як говорив до мого тата у коридорі:

— Вітаю вас, пане сотнику. Маєте такого сина, що ніколи вас не осоромить.

На вулиці тато взяли мене за руку і сильно її стиснули. Я зрозумів, що вони вдоволені. Того ж вечора я відмовив молитву за пана отамана, що був такий добрий до мене.

Цілую. Петрусь."

Кросворд "РЕЛІГІЙНИЙ"

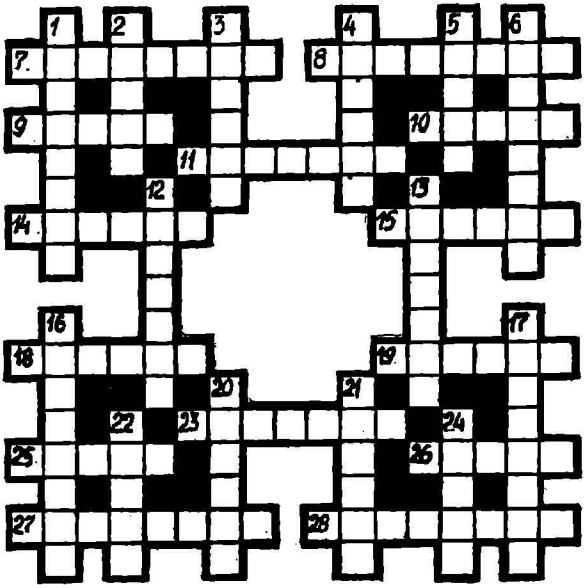

По горизонталі:

7. Християнська мучениця, яка загинула за святу віру у IV столітті. 8. Автор книги "На Божих Окопах". 9. Вид почерку давніх греко-візантійських і слов'янських рукописів. 10. Один з учнів Ісуса. 11. Якщо щось загубив, якщо шукаєш чудеса, звернися до святого по імені... 14. Святкове солодке печиво (з сиру). 15. Дерево, яким прикрашають храми будівлі на свято Зіслання Святого Духа. 18. Держава, в якій народилися Святі Кирило і Методій. 19. Священний посуд. 23. Полоцький архієпископ, мученик за єдність з Апостольською столицею. 25. "Священна книга" мусульман. 26. Римська християнка, мати Віри, Надії і Любові. 27. Видавництво отців Василіян у Львові. 28. Героїня книги Гонзага да Фонсеки "Фатіма. Марія говорить до людей світу".

По вертикалі:

1. Де була Хресна дорога? 2. Син Авраама. 3. Один з дарів Святого Духа. 4. Місто в Польщі, де 1988 року засновано видавництво греко-католицької літератури "Свічадо". 5. Духовий клавішний музичний інструмент. 6. Книжка, де коротко зібрана і доступно пояснена наука віри. 12. Молодіжне християнське товариство у Львові. 13. Архітектор, автор ансамблю собору св. Юра у Львові. 16. Шкільний товариш св. Василія Великого. 17. Один з головних гріхів. 20. Пророк, який написав П'ятикнижжя Старого Завіту. 21. Село на Львівщині, де знаходиться василіянський монастир. 22. Старозавітний союз між Богом і його народом. 24. Син Якова.

Підготувала Леся ШТИКАЛО,
м. Львів

Відповіді на чайнворд "Релігійні пісні", опублікований у № 6 за 1997 р.

П. 1. Ісус. 2. Стежка. 3. Апостол. 4. Любов. 5. Взір. 6. Розум. 7. Мир. 8. Рай. 9. Йоан. 10. Небо. 11. Осолода.

І. 1. Бог. 2. Грішник. 3. Каміння. 4. Яків. 5. Вид.

С. 1. Голос. 2. Собор. 3. Розбійник. 4. Кивот. 5. Терпіння.

Н. 1. Захист. 2. Тіло. 3. Океан. 4. Ніч. 5. Час. 6. Страх. 7. Христос. 8. Скарб. 9. Бальзам. 10. Мольба.

І. 1. Хрест. 2. Трон. 3. Народ. 4. Дар. 5. Радість.

НОВІ ВИДАННЯ. ВИДАВНИЦТВА "МІСІОНЕР":

Мельничук П. **Владика Григорій Хомишин: патріот - місіонер - мученик. - 416 с.**

У запропонованій книзі розповідається про знаменитого духовного проводиря нашої УГКЦ - владику Григорія Хомишина, який до кінця своїх днів боронив нетлінні духовні скарби свого народу. Книжка висвітлює життя і діяльність єпископа Хомишина, його безмежну турботу про розвій Церкви, про утвердження християнських ідеалів у житті українців. Розповідь є правдивою і щирою, бо про владику написали автори, які знали цього славетного чоловіка. Є тут і цікаві документальні матеріали: протоколи допиту єпископа, які сьогодні вже не є таємницею.

Книга призначена не лише для богословів та істориків Церкви, а також для широкого загалу читачів.

Духовна спадщина Святих Отців. Том 1: Св. Антоній Великий. - 200 с.

Серед християн завжди була і є потреба мати під рукою писання святих Отців про духовне життя, які і складають філокалію. Філокалія по-грецьки означає "любов до прекрасного". Том нашої Філокалії представляє збірку богомудрих святоотцівських настанов, переважно про боротьбу з пристрастями, для очищення серця, - остаточної мети християнського подвижництва.

Для всіх християн.

НАШУ ЛІТЕРАТУРУ МОЖНА ПРИДБАТИ:

У **Львові** - кіоск біля церкви св. Андрія (пл. Соборна, 3)

у м. **Дрогобичі**, Львівська область - магазин "Місіонер", вул. Мазепи, 7

у м. **Бучачі**, Тернопільська область - монастир Воздвиження Чесного Хреста, ЧСВВ, вул. Міцкевича, 19

та при інших василіянських монастирях